

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/763/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114210007
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danica Kočičková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6114210007.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Danice Kočičkovej a sudcov JUDr. Ferdinanda Zimmermanna a JUDr. Amy Odalošovej, v právnej veci žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, proti žalovanej: T. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom P. XXX, XXX XX C., za účasti občianskeho združenia: VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, Šafárikovo nám. 7, 811 02 Bratislava, IČO: 42 362 962 (v zmysle právnej úpravy platnej a účinnej do 30. 06. 2016 vedľajší účastník na strane žalovanej), zastúpeného JUDr. Patrikom Podhorským, advokátom so sídlom Zámocká 36, 811 01 Bratislava, v konaní o zaplatenie sumy 240,60 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 10C/132/2014-76 zo dňa 15. 07. 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým okresný súd zaviazal žalobcu nahradiť občianskemu združeniu Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov so sídlom Šafárikovo nám. 7, 811 02 Bratislava, IČO: 42 362 962 trovy právneho zastúpenia v sume 59,94 € na účet jeho právneho zástupcu, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, p o t v r d z u j e.

Občianskemu združeniu Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov so sídlom Šafárikovo nám. 7, 811 02 Bratislava, IČO: 42 362 962 p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd konanie v časti o zaplatenie sumy 41,26 € podľa ust. § 96 zák. č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte len OSP) zastavil. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 OSP tak, že žalovanej právo na náhradu trov konania nepriznáva, pretože jej žiadne trovy konania nevznikli a zároveň zaviazal žalobcu nahradiť občianskemu združeniu VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV so sídlom Šafárikovo nám. č. 7, Bratislava (ďalej v texte len Združenie), vystupujúcemu v konaní na strane žalovanej - spotrebiteľa (v zmysle právnej úpravy platnej a účinnej do 30. 06. 2016 ako vedľajší účastník konania) trovy právneho zastúpenia v sume 59,94 € na účet právneho zástupcu Združenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. V odôvodnení predmetného rozsudku okresný súd uviedol, že sa stotožnil s argumentáciou Združenia, že Zmluva o revolvingovom úvere č. 8200000430 neobsahuje náležitosti podľa zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v dôsledku čoho je poskytnutý úver bezúročný a bez poplatkov a preto ustálil, že žalobca má nárok len na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov, pričom z karty klienta zistil, že žalobca poskytol žalovanej celkom sumu 2 136,14 € a žalovaná mu vrátila sumu 4 571,40 €, teda sumu vyššiu ako jej žalobca poskytol, preto žalovaná už voči žalobcovi nemá žiadny dlh, na základe čoho potom okresný súd žalobu zamietol, rovnako ako zamietol žalobu aj v časti uplatneného úroku z omeškania, pretože žalobca ho žiadal od 18. 10. 2015 do zaplatenia, pričom z karty klienta k tomuto dňu už žalovaná nič žalobcovi nebola dlžná. Pokiaľ ide o trovy konania, súd

prvej inštancie v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že v zmysle ust. § 142 ods. 1 OSP bola v konaní úspešná žalovaná, preto jej patrí aj právo na náhradu trov konania. Žalovaná si však právo na náhradu trov konania neuplatnila a ani jej podľa obsahu spisu žiadne trovy konania v konaní nevznikli, preto jej okresný súd náhradu trov konania nepriznal. Právo na náhradu trov konania však okresný súd priznal Združeniu, ktoré zdieľalo procesný úspech tej strany sporu, na strane ktorej v konaní vystupuje, preto mu okresný súd priznal náhradu trov právneho zastúpenia v celkovej sume 59,94 €, zodpovedajúcu odmene za 2 úkony právnej služby (príprava a prevzatie a písomné vyjadrenie k žalobnému návrhu) 2 x po 21,58 € spolu s režijným paušálom 2 x po 8,39 €.

3. Proti predmetnému rozsudku súdu prvej inštancie sa žalobca v podaní zo dňa 06. 08. 2015 odvolal a v odvolaní uviedol, že podáva odvolanie proti tomu výroku rozsudku okresného súdu, ktorým okresný súd zaviazal žalobcu nahradiť Združeniu trovy právneho zastúpenia. V uvedenej súvislosti žalobca v odvolaní uviedol, že náhrada trov v sporovom konaní sa spravuje primárne zásadou úspechu, z ktorej pri posúdení vychádzal aj okresný súd; z tejto zásady úspechu však zákon pripúšťa niektoré výnimky (§ 142 ods. 2 a 3, § 144 a § 146 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku). V uvedenej súvislosti žalobca v odvolaní zdôraznil, že z hľadiska výsledku konania, ktorý je pre aplikáciu ust. § 142 OSP rozhodujúci, nemá Združenie vo vzťahu k úspechu či neúspechu v tomto konaní žiadny vzťah. Nie je preto podľa žalobcu možné aplikovať na rozhodnutie o náhrade trov Združenia zásadu úspechu v tomto konaní, pretože Združenie vo veci samej úspech alebo neúspech v konaní nemalo. Postavenie Združenia sa podľa žalobcu rozhodnutím vo veci samej logicky nezmenilo a preto aplikácia ust. § 142 ods. 1 OSP je v tomto prípade podľa žalobcu vylúčená. Žalobca v odvolaní ďalej uviedol, že z odôvodnenia odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie nevyplýva spôsob, akým súd prvej inštancie vyhodnotil kritérium účelnosti pri rozhodovaní o náhrade trov právneho zastúpenia Združenia, ale naopak z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie podľa žalobcu jasne vyplýva, že s otázkou účelnosti trov právneho zastúpenia Združenia sa súd prvej inštancie podrobnejšie nezaoberal, pričom otázka účelnosti vstupu Združenia do konania je odlišná od účelnosti právneho zastúpenia Združenia, čo súd prvej inštancie podľa žalobcu zjavne nesprávne vykladá, pretože Združenie má svoj predmet činnosti vykonávať samé. V uvedenej súvislosti žalobca v odvolaní uviedol, že nespochybňuje právo na právne zastúpenie akejkoľvek právnickej osoby advokátom, ale v prípade špecifických subjektov ako sú združenia na ochranu spotrebiteľov je podľa žalobcu potrebné prihliadať na to, že ak zákonodarca určil týmto subjektom určité osobitné postavenie v zmysle zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, tak sa zo strany tohto subjektu predpokladá pomoc a to nie vo forme právneho zastúpenia Združenia, kde vyjadrenia Združenia predkladá právny zástupca Združenia ale vo forme právnej pomoci priamo zo strany samotného združenia na ochranu spotrebiteľov. Trovy právneho zastúpenia by pritom podľa žalobcu mali predstavovať náhradu odmene za právnu pomoc pri predložení podania, ktoré svojím obsahom nie je šablónovitým opakovaním rovnakých podaní predkladaných v nespočetnom množstve prípadov. V uvedenej súvislosti žalobca v odvolaní ďalej zdôraznil, že Združenie sa deklaruje ako subjekt založený za účelom ochrany práv spotrebiteľov a práve vďaka tomu mu právna úprava priznáva osobitné postavenie spomedzi subjektov rovnakej právnej formy. Bežné občianske združenia, ktoré si do predmetu svojej činnosti nedávajú „ochranu spotrebiteľa“ nemôžu vstupovať do konania inak, ako pri splnení podmienky právneho záujmu na výsledku konania. Osobitosť združení na ochranu spotrebiteľov teda podľa žalobcu spočíva v tom, že sa im na základe a v súvislosti s ich činnosťou priznávajú osobitné práva a postavenie. Ak už teda zákonodarca priznal nejakému subjektu určité osobitné postavenie (§ 25 zákona č. 250/2007 Z. z.) aj vo vzťahu k súdnemu konaniu, potom podľa žalobcu vychádzal z logického predpokladu, že tento subjekt bude odborne, personálne a materiálne pripravený na vykonávanie svojej činnosti. V opačnom prípade by bolo minimálne nelogické, aby sa osobitné postavenie priznávalo subjektu, ktorý nie je sám schopný a spôsobilý realizovať svoju činnosť. V nadväznosti na uvedené žalobca v odvolaní uviedol, že Združenie namiesto toho, aby zastupovalo spotrebiteľa a aby vystupovalo prostredníctvom svojich odborne vyškolených zamestnancov a členov, vstupuje do konania vždy už zastúpené právnym zástupcom, a to pravidelne vo všetkých konaniach a bez výnimky, čo znamená, že procesná úprava v takomto prípade nebola využitá na účel, pre ktorý bola prijatá, ale na to, aby sa produkovali trovy právneho zastúpenia. V závere odvolania žalobca uviedol, že procesný úspech žalovanej objektívne nezávisel od intervencie Združenia (v zmysle právnej úpravy platnej a účinnej do 30. 06. 2016 vedľajšieho účastníka), pretože Združením namietané skutočnosti majú povinnosť a aj skúmajú súdy ex off. Na základe uvedených skutočností žalobca v odvolaní navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnutý výrok o trovách právneho zastúpenia Združenia ako nezákonný zmenil tak, že Združeniu náhradu trov právneho zastúpenia nepriznáva.

4. K obsahu odvolania žalobcu sa Združenie vyjadrilo v podaní zo dňa 04. 09. 2015, kde uviedlo, že vo vyjadrení k žalobnému návrhu zo dňa 29. 05. 2015 poukázalo na viaceré nedostatky zmluvných dojednaní a tiež na to, že zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako aj na to, že dohoda o výške úrokov alebo odmeny za poskytnutie úveru sa prieči dobrým mravom a preto je podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatná. Na základe argumentácie Združenia bol nárok uplatnený žalobcom ako nárok, ktorý je v rozpore s právom zamietnutý. Právne argumenty Združenia boli opodstatnené, úkony právnej služby boli účelne uskutočnené, a preto podľa názoru Združenia, Združenie dôvodne žiadalo nahradiť trovy právneho zastúpenia. V uvedenej súvislosti Združenie vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedlo, že je potrebné odmietnuť úvahy žalobcu, že trovy právneho zastúpenia Združenia nie sú účelne vynaložené. Podľa názoru Združenia, už len samotné tvrdenie o existencii neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve za súčasnej povinnosti súdu ex offo ich skúmať, je účelným úkonom, ktorý účelným spôsobom bráni práva účastníka (žalovaného spotrebiteľa). Združenie vo vyjadrení k žalobnému návrhu poukázalo aj na obsahové nedostatky zmluvy, ktoré majú za následok, že úver je bezúročný a bez poplatkov. V uvedenej súvislosti Združenie vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedlo, že je potrebné poukázať aj na to, že žalobca si uplatňuje dlhodobé nároky z neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve, úroky ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi a sú neprimerane vysoké ako aj premlčané pohľadávky na celom území SR. Súd síce prihliada na neprijateľné zmluvné podmienky alebo na premlčanie ex offo, avšak zhodnotenie určitých zmluvných podmienok ako neprijateľných alebo kvalifikované vznesenie námietky premlčania, hlavne posúdenie, kedy sa v prípade nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán jedná o nerovnováhu značnú podľa § 53 Občianskeho zákonníka, alebo posúdenie podmienok zmluvy odporujúcich dobrým mravom je tak vecou úvahy a právneho názoru Združenia, ako aj súdu, preto upozornenie Združenia na neprijateľné zmluvné podmienky, námietku premlčania alebo iné kvalifikované právne hodnotenie v spotrebiteľskej zmluve Združením, treba podľa Združenia považovať za účelne uskutočnený úkon právnej služby. Z tohto dôvodu nemožno podľa Združenia neprihliadať na vyjadrenie Združenia ohľadom obsahových nedostatkov zmluvy. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil úkony právnej služby právneho zástupcu Združenia, pričom je podľa Združenia potrebné odmietnuť argumentáciu žalobcu, že nárok na náhradu trov právneho zastúpenia uplatnený Združením je v rozpore s dobrými mravmi a predstavuje výsledok účelovosti a zneužívania ust. § 93 OSP. V uvedenej súvislosti Združenie vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu zdôraznilo, že trovy právneho zastúpenia si hradí samostatne, nezaťažuje nimi žalobcu ani žalovaného a ich náhradu dosiahne len v prípade, ak je žalobca v konaní neúspešný. Toto je podľa Združenia potrebné považovať za súčasť rizika, s ktorým žalobca pri súdnom uplatnení premlčanej pohľadávky alebo plnenia z neprijateľnej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve musí počítať a od ktorého ho má odrádzať práve aj hrozba náhrady trov konania protistrane. V závere vyjadrenia k odvolaniu žalobcu Združenie navrhlo, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutom výroku o trovách právneho zastúpenia Združenia ako vecne správny potvrdil a zároveň si uplatnilo trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní v celkovej výške 24,99 €.

5. Krajský súd ako súd odvolací prejednal odvolanie žalobcu podľa ust. § 389 a ust. § 380 zák. č. 160/2015 Z. z., Civilného sporového poriadku (CSP), bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP a odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým okresný súd zaviazal žalobcu nahradiť Združeniu trovy právneho zastúpenia vo výške 59,94 € na účet právneho zástupcu Združenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

6. Z obsahu odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku okresného súdu vyplýva, že z hľadiska procesného okresný súd postupoval v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 99/1963 Zb., Občianskeho súdneho poriadku (ďalej v texte len OSP), t. j. podľa právnej úpravy platnej a účinnej do 30. 06. 2016. Dňa 01. 07. 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z., kde sa v Piatej časti označenej ako Spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia v § 470 ods. 1 a 2, veta prvá uvádza: „Ak nie je ustanovené inak platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované“.

7. Z uvedeného je zrejmé, že právne účinky odvolania podaného žalobcom za predchádzajúcej právnej úpravy uskutočnenej zákonom č. 99/1963 Zb., Občianskym súdnym poriadkom, zostali zachované, avšak odvolací súd odvolanie žalobcu prejednal už podľa príslušných ustanovení zák. č. 160/2015 Z. z., Civilného sporového poriadku, t. j. podľa právnej úpravy účinnej od 01. 07. 2016.

8. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že návrhom na vydanie platobného rozkazu sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi do 15 dní od doručenia platobného rozkazu sumu 240,60 € spolu s 9,5 % ročným úrokom z omeškania od 18. 10. 2011 až do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania zodpovedajúce zaplatenému súdному poplatku vo výške 16,50 € a trovy právneho zastúpenia vo výške 70,54 € vrátane DPH.

9. V podaní zo dňa 16. 10. 2014 občianske združenie VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, so sídlom v Bratislave (ďalej v texte aj Združenie), konajúcemu súdu oznámilo, že vstupuje do konania v zmysle ust. § 93 ods. 2 OSP ako vedľajší účastník na ochranu a podporu práv žalovanej - spotrebiteľa.

10. V podaní zo dňa 30. 01. 2015 žalobca namietal vstup Združenia do konania; Okresný súd Banská Bystrica uznesením č. k. 10C/132/2014-52 zo dňa 17. 03. 2015 o predmetnej námietke žalobcu rozhodol tak, že súd námietku žalobcu proti vstupu Združenia (vedľajšieho účastníka na strane žalovanej) zamietla.

11. V podaní zo dňa 09. 07. 2015 zoberal žalobca žalobu v časti o zaplatenie istiny vo výške 41,26 € a v časti príslušného úroku z omeškania čiastočne späť.

12. Rozsudkom č. k. 10C/132/2014-76 zo dňa 15. 07. 2015, tak ako bolo vyššie uvedené, súd prvej inštancie konanie v časti o zaplatenie sumy 41,26 € na základe čiastočného späťvzatia žaloby zastavil, vo zvyšnej časti žalobu zamietol a o trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 OSP tak, že zaviazal žalobcu nahradiť Združeniu trovy právneho zastúpenia v sume 59,94 €, do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia na účet právneho zástupcu Združenia. Žalobca sa s uvedeným rozhodnutím súdu prvej inštancie v časti trov právneho zastúpenia Združenia nestotožnil, podal voči rozsudku okresného súdu v uvedenom rozsahu odvolanie, kde namietal neúčelnosť vynaložených trov právneho zastúpenia Združenia.

13. Po preskúmaní správnosti záverov súdu prvej inštancie z hľadiska odvolacích námietok žalobcu odvolací súd uvádza, že pokiaľ žalobca v odvolaní argumentuje tým, že Združenie by nemalo mať nárok na náhradu trov právneho zastúpenia, pretože sa jedná o neúčelne vynaložené trovy konania, tak odvolací súd uvádza, že uvedenú odvoláciu námietku žalobcu považuje za neopodstatnenú, pretože vyjadrenie Združenia k žalobnému návrhu je z hľadiska jeho obsahu v príčinnej súvislosti s výsledkom konania, ktorý bol jednoznačne priaznivý pre žalovanú v pozícii spotrebiteľa. V súvislosti s tvrdenou neúčelnosťou trov právneho zastúpenia Združenia, vzhľadom na účel a cieľ činnosti Združenia, ako občianskeho združenia založeného za účelom ochrany práv spotrebiteľov, odvolací súd poukazuje na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. II ÚS 2257/08 zo dňa 07. 07. 2009, kde Ústavný súd ČR uviedol: „Vzhľadom k ústavnému rozmeru práva na právnu pomoc nemožno prostredníctvom pojmu neúčelný vymedzovať kategórie subjektov, ktoré by z hľadiska právneho zastúpenia mali mať odlišné postavenie a tak im de facto právo na náhradu trov konania upierať a z hľadiska ostatných subjektov ich diskriminovať“.

14. Na základe uvedených skutočností odvolací súd rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutom výroku, ktorým okresný súd zaviazal žalobcu nahradiť Združeniu trovy právneho zastúpenia vo výške 59,94 €, v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku na účet právneho zástupcu Združenia podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil konštatujúc, že pokiaľ žalobca v odvolaní argumentuje tým, že Združenie vstupuje do konania už zastúpené advokátom a že jeho podanie je šablónovité a formulárové, tak odvolací súd uvádza, že z obsahu podanej žaloby vyplýva, že žalobca, ktorý rovnako ako Združenie vystupuje v množstve konaní, ktoré sa týkajú uplatňovania nárokov zo spotrebiteľských zmlúv, podáva žaloby tiež zastúpený advokátom, pričom obsah žaloby je v prevažnej väčšine sporov podobný a žalobca v ňom len dopĺňa a aktualizuje konkrétne údaje týkajúce sa konkrétnej spotrebiteľskej zmluvy a konkrétneho spotrebiteľa a zároveň si rovnako ako Združenie uplatňuje náhradu trov konania. Z uvedeného vyplýva, že odvolacia námietka žalobcu týkajúca sa šablónovitosti podaní Združenia je neopodstatnená, nakoľko obsah vyjadrenia Združenia k žalobnému návrhu je determinovaný samotnou žalobou.

15. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v nadväznosti na ust. § 255 ods. 1 CSP, tak ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia; o výške

priznanej náhrady trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešného Združenia (v rozsahu 100 %) rozhodne podľa ust. § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto uznesenia.

16. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).